

1/7/2022

נושאונט מס' 62

דבר העורך

שלום לכולם,

בגיליון זה תמצאו את החלק השלישי והאחרון של הסיור שעורך לנו **משה ביאלי** בקפלה הסיסטינית, ואת החלק הראשון של מאמר מאת **אלון כהן** על תוויות הביול של ישראל. מאמר זה נכתב במקור לעיתון של האגודה התמטית הפולנית, ולנו נראה כי הוא מוסיף ידע גם לאספן התמטי הישראלי.

לפני כשבועיים נערכה בטורונטו תערוכה עולמית של אוספים בהיקף של מסגרת בודדת בלבד. סגן יושב ראש איל"ת, **מנחם לדור**, שימש כשופט בתערוכה, וכמה מחברינו הציגו בה. שניים מהם זכו להישגים נאים מאוד: האוסף של **לורנס פישר** על בעיית הפליטים הפלסטינים זכה בציון מעולה של 90 נקודות. תוצאה מרשימה עוד יותר הושגה על ידי **ד"ר יהושע מגר**: האוסף שלו על הרעב ברוסיה בראשית שנות העשרים הוצג לראשונה, וזאת באגף הפתוח (שבו ניתן להציג גם חומר שאינו בולאי). זו הפעם הראשונה שיהושע נוטל חלק באגף זה, ואני מניח שאפילו הוא לא ציפה לתוצאה של 94 נקודות ופרס עבור האוסף הטוב ביותר באגף כולו! כל הכבוד!!!

ביום שישי האחרון ערכה התאחדות בולאי ישראל מפגש ראשון מסוגו תחת הכותרת "בוקר של בולים". במסגרת המפגש הוצגו פריטים על ידי שניים מחברינו – לורנס פישר ויו"ר איל"ת **יצחק ברק**. המפגש כולו היה מוצלח מאוד, ומפגש דומה מתוכנן לחודש ספטמבר, מייד לאחר חופשת הקיץ. נקווה לראותכם שם!

בברכה,
יורם

התקרה של הקפלה הסיסטינית – חלק שלישי משה ביאלי-שילה

במסגרת סיורנו בקפלה הסיסטינית אשר בקריית הוותיקן סקרנו עד כה את הפרסקאות הנמצאות בחלקה המרכזי שת התקרה. התחלנו מכיוון קיר המזבח וראינו את היצירות המוקדשות לבריאת העולם (חלק א' של המאמר) לבריאתם של **אדם וחווה** ולגירושם מגן עדן (חלק ב'). שלוש היצירות הבאות מוקדשות לסיפור אודות **נוח** והמבול.

נוח והמבול

שלוש היצירות הקרובות ביותר לכניסה לקפלה, עוסקות בפרשת נוח והמבול (פרקים ו' – ט' בבראשית). כאן **מיכלאנג'לו** סוטה במקצת מהסדר הכרונולוגי של הדברים, והפרסקו השמיני בסדרה, המתאר את המבול, קודם לאירועים המתוארים בפרסקו השביעי. אנו ניצמד לסדר הכרונולוגי של הדברים, ונתמקד תחילה ביצירה העוסקת במבול עצמו. במרכז התמונה נראית התיבה, וראשו של נוח מבצבץ ממנה בצד ימין (בצמדת הבולים מהוותיקן הראש מוסתר על ידי הנקבוב). בחלקה העליון של התיבה ניתן לראות את הצהר, ודרכו את היונה הלבנה. התיבה כבר מוקפת מים מכל עבר, אך בחזית ובצד ימין ניתן עדיין לראות חלקי קרקע שלא כוסו על ידי המים הגואים.

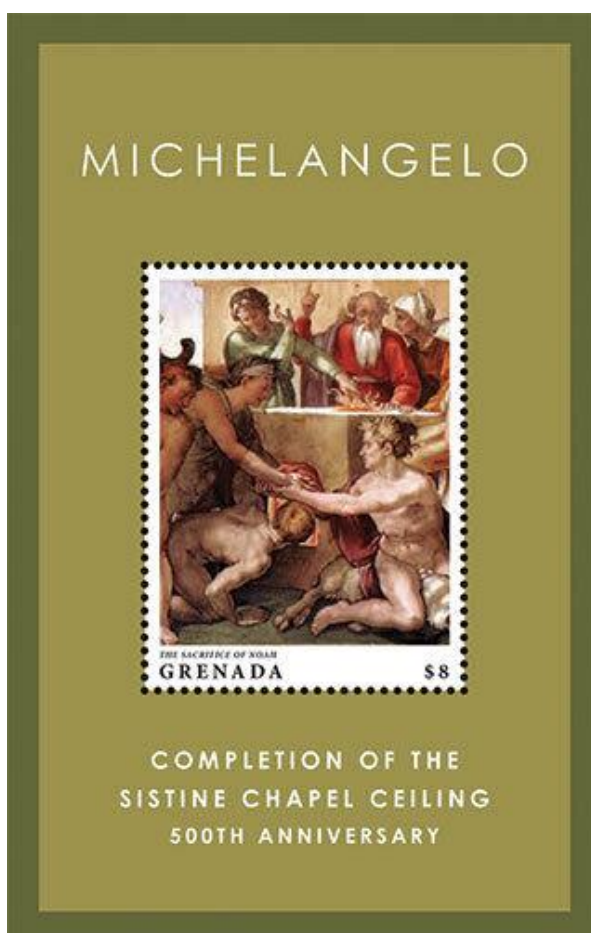

האנשים בתמונה מנסים בכל כוחם להציל את חייהם. בחזית התמונה ניתן לראות אנשים המטפסים על שאריות האדמה שעדיין נותרו בתקווה שמדובר בחוף מבטחים. אנשים אחרים מטפסים על סיפון התיבה בתקווה למצוא מסתור בתוכה: אחד מהם נעזר בסולם ואילו איש אחר מנסה להבקיע את דרכו פנימה בעזרת גרזן (ראו בפניה בימנית העליונה של גלית המרב להלן).

במרכז התמונה נראים מספר אנשים אשר טיפסו על סירה קטנה, המאיימת לטבוע בשל ריבוי האנשים. שניים מהאנשים אשר על הספינה נאבקים בכוח, תוך שימוש באלה, כדי להדוף את אלה מנסים לטפס על סיפון הסירה – מחזה שכמו לקוח מסיפורן של סירות

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

ההצלה בליל טביעתה של האונייה "טיטאניק". שימו לב גם לאישה שבחזית גלויות המרב, שראשה מופיע גם על גבי הבול: באיזו עוצמה היא מחבקת אל ליבה את בנה התינוק, בשעה שאחיו הגדול נאחז ברגלה בכל מאוּדו. ריבוי הפרטים ביצירה זו עומד בניגוד לשאר היצירות אותן ראינו עד כה, ואשר בהן מספר הדמויות היה מצומצם למדי.

לאחר סיום המבול, ומשכלו המים מעל פני האדמה, יצאו נוח ובני משפחתו מן התיבה, והודו לאלוהים: "וַיֵּן נֹחַ מִזְבֵּחַ, לַיהוָה; וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה, וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר, וַיַּעַל עֹלֹת, בַּמִּזְבֵּחַ" (בראשית, פרק ח' פסוק כ'). פסוק זה – קורבן נוח – הוא הנושא של הפרסקו השביעי בתקרת הקפלה הסיסטינית. גיליון המזכרת מגרנדה מראה חלק מפרסקו זה. נוח נראה במרכז, לבוש בגלימה אדומה כשאת פניו מעטר זקן.

"וַיֵּשֶׁת מִן־הַיֵּין, וַיִּשְׁכַּר; וַיִּתְּגַל, בְּתוֹךְ אֹהֶלָה. וַיֵּרָא, חָם אָבִי כְנָעַן, אֶת, עֶרְוַת אָבִיו; וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אָחָיו, בַּחוּץ. וַיִּקַּח שָׁם וַיִּפֹּת אֶת־הַשְּׂמָלָה, וַיִּשְׂמְרוּ עַל־שְׁנֵיהֶם, וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיתָּהּ, וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם; וּפְנֵיהֶם, אַחֲרֵיתָּהּ, וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם, לֹא רָאוּ"

HONRA
PADRE Y MADRE

EL CUARTO
IV
MANDAMIENTO

CORREO
35
CENTAVOS

LOS DIEZ MANDAMIENTOS

NICARAGUA

הפרסקאות אותם ראינו עד כה נמצאים בחלק המרכזי של תקרת הקפלה הסיסטינית, לאורך הדרך שבין קיר הכניסה לקיר המזבח. בשולי השטח שלהם יצר מיכלאנג'לו עוד 12 יצירות בניצב ליצירות המרכזיות. ביצירות אלה הוא הציג שבעה מנביאי התנ"ך וכן חמש סיבילות. חמישה מהנביאים (**יואל**, **ישעיהו**, **יחזקאל**, **דניאל** ו**ירמיהו**) מצוירים לאורך השדרה העיקרית של הקפלה, ומול כל אחד מהם קיים פרסקו של אחת הסיבילות. בשני צידי ציר האורך של הקפלה נוספו ציוריהם של הנביאים **זכריה** ו**יונה**.

ישעיהו

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

הנביא יואל והסיבילה מדלפי

בשנת 1964, במלאת 400 שנה למותו של מיכלאנג'לו, הנפיק דואר הוותיקן לזכרו סדרה של חמישה בולים. אחד מהם מציג את דיוקנו של האומן הדגול, ואילו כל אחד מארבעת האחרים מוקדש לאחת הדמויות מסדרת הנביאים והסיבילות. הבולים מציגים רק את ראשו של הנביא, ולא את מלוא היצירה. נזכיר לקוראים כי הסיבילות הן נביאות המופיעות בספרים החיצוניים.

אילן היוחסין של ישו

הספר הראשון בברית החדשה, הבשורה על פי מתי, נפתח בתיאור שושלת היוחסין של **ישו**, החל מאברהם **אבינו** ועבור **בדוד המלך**:

- 1 ספר תולדות ישוע המשיח בן־דוד בן־אברהם:
- 2 אברהם הוליד את יצחק ויצחק הוליד את יעקב ויעקב הוליד את יהודה ואת אחיו:
- 3 ויהודה הוליד את פרץ ואת זרח מתמר ופרץ הוליד את חצרון וחצרון הוליד את־רם:
- 4 ורם הוליד את־עמינדב ועמינדב הוליד את־נחשון ונחשון הוליד את־שלמון:
- 5 ושלמון הוליד את־בעז מרחב ובעז הוליד את־עובד מרות ועובד הוליד את־ישי:
- 6 וישי הוליד את־דוד המלך ודוד המלך הוליד את־שלמה מאשת אוריה:
- 7 ושלמה הוליד את־רחבעם ורחבעם הוליד את־אביה ואביה הוליד את־אסא:

דיוקנאותיהם של אלעזר (מימין) ומתן על כריכת קונטרס בולים. מתן הוא הסבא־רבא של ישו. פרסקו זה מצויר בלונטה – מרחב הנוצר בין קשת התקרה לבין החלון העגול שבקיר הקפלה.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

- 8 ואָסא הוליד את־יהושפט ויהושפט הוליד את־יוֹרם ויוֹרם הוליד את עֲזַרְיָהוּ:
- 9 וְעֲזַרְיָהוּ הוליד את־יוֹתָם ויוֹתָם הוליד את־אֶחָז ואֶחָז הוליד את־חִזְקִיָּהוּ:
- 10 וְחִזְקִיָּהוּ הוליד את־מְנַשֶּׁה ומְנַשֶּׁה הוליד את־אֲמֹן ואֲמֹן הוליד את־יֹאשִׁיָּהוּ:
- 11 וְיֹאשִׁיָּהוּ הוליד את־יְכֹנָיָהוּ וְיְכֹנָיָהוּ וְאֶת־אֲחִיזָּהוּ לְעֵת גְּלוּת בָּבֶל:
- 12 וְאַחֲרֵי גְלוּתָם בָּבֶלָה הוליד יְכֹנָיָהוּ אֶת שְׁאֲלֻתִּיאֵל וְשְׁאֲלֻתִּיאֵל הוליד אֶת־זְרַבְבָּדָל:
- 13 וְזְרַבְבָּדָל הוליד אֶת־אֲבִיהוּד וְאֲבִיהוּד הוליד אֶת־אֱלִיקִים וְאֱלִיקִים הוליד אֶת עֲזָרָה:
- 14 וְעֲזָרָה הוליד אֶת־צְדוֹק וְצְדוֹק הוליד אֶת־יִכִּין וְיִכִּין הוליד אֶת־אֱלִיהוּד:
- 15 וְאֱלִיהוּד הוליד אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶלְעָזָר הוליד אֶת־מַתָּן וּמַתָּן הוליד אֶת־יַעֲקֹב:
- 16 וְיַעֲקֹב הוליד אֶת־יוֹסֵף בְּעַל מְרִים אֲשֶׁר מִמֶּנָּה נולַד יֵשׁוּעַ הַנִּקְרָא מָשִׁיחַ:

יוסף הנגר, בעלה של מרים

הנה כי כן 40 שמות של אנשים, החל מאברהם אבינו ועד **יוסף**, בעלה של **מרים**. בקפלה הסיסטינית ניתן למצוא כיום ציורים של 33 מאנשים אלה, החל מעמנואל ועד יוסף. הציורים המתארים את שבעת הראשונים בשושלת חסרים כיום. במקור הם עיטרו את קיר המזבח של הקפלה, בסמוך לחלונות, אלא שבין השנים 1534 ועד 1541 עבר קיר זה שינוי מהותי. מיכלאנג'לו נתבקש ליצר בו פרסקו אחר ("יום הדין האחרון") ולצורך זה נאטמו החלונות ונמחקו דמויותיהם של שבעת הדורות הראשונים בשושלת.

מבין דיוקנאותיהם של יתר 33 הדמויות בשושלת רק חלק קטן הונצחו על גבי בולים, ואני מביא כאן את מקצתם.

מימין לשמאל: אביהוד, עוזר וצדוק

יכולתי להמשיך ולסקור כאן גם את הפרסקו המפורסם השני של מיכלאנג'לו – "יום הדין האחרון" הנמצא בקיר המזבח של הקפלה הסיסטינית, אך אינני רוצה להעמיס יתר מידה על הקורא. נשאר איפוא את יצירה חשובה זו אל מחוץ לגבולות המאמר הנוכחי שלנו, ונשוב אליו במאמר עתידי.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

סיכום

במאמר זה סקרתי רק את הפרסקאות אשר בתקרת הקפלה הסיסטינית, פרסקאות אשר נוצרו על ידי מיכלאנג'לו בין השנים 1508 ל-1512. אני מקווה שהצלחתי להדביק את הקורא ולו במעט מההתפעמות שאוחזת בי למראה יצירות אלו. מדובר לא רק באיכות האומנותית המדהימה שלהן (לא בכדי הפכו חלק מהציורים לנכסי צאן ברזל של התרבות האנושית), אלא גם בקושי העצום שביצירתן על גבי תקרת מבנה בטכניקה המאוד לא פשוטה של פרסקו. ספק אם לאורך ההיסטוריה כולה היו ציירים נוספים אשר היו מסוגלים ליצור באיכות כזו גם בנוחות היחסית של הסטודיו שלהם! בל נשכח, כי מיכלאנג'לו היה בראש ובראשונה פסל, והעבודה על תקרת הקפלה הסיסטינית הייתה מחוץ לאזור הנוחות שלו.

משה ביאלי-שילה אוסף פריטים בולאיים בנושאים התנ"ך בראי האומנות, ציורי מערות וסלעים וכן בנושאים שונים הקשורים באומנות הציור. כתובתו למשלוח תגובות: biali.moshe@gmail.com

תוויות הביול של ישראל – חלק ראשון אלון כהן

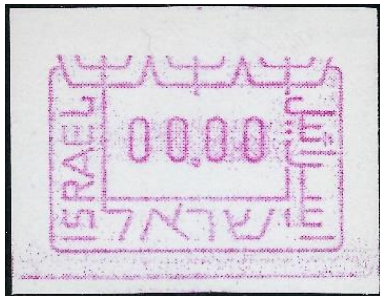
אין לך כמעט אספן תמטי ישראלי אשר האוסף שלו אינו כולל בולים מישראל. אולם כאשר מדובר בתוויות ביול התמונה משתנה באופן קיצוני. מדוע אספנים תמטיים נוטים להתעלם מתוויות ביול? לדעתי הדבר נובע בעיקר מחוסר הכרות. במאמר זה אציג בפני הקורא את הסדרות השונות של תוויות ביול שהונפקו בישראל עם דגש על ההיבט התמטי. כן אציג כמה פריטים נדירים, אשר בוודאי יעניינו את האספנים המחפשים את הפריטים יוצאי הדופן. חשוב לציין, כי פריט יוצא דופן אינו בהכרח יקר מאוד.

מהן תוויות ביול?

תוויות ביול הן תוויות אשר נמכרות במכונות אוטומטיות והן תקפות לצרכי דואר. בניגוד לבולים, לתוויות ביול אין ערך נקוב מוגדר מראש. בעת הרכישה הלקוח מתבקש להגדיר את הערך הרצוי לו, לשלם בהתאם, וערך זה יודפס על גבי התווית על ידי המכונה. בחלק מהמקרים הערך יכול להיות כל מספר, בעוד שבמקרים אחרים המשתמש יכול לבחור רק מתוך סט של ערכים המוגדרים מראש, ואשר תואמים את תעריפי הדואר (כגון, מכתב רגיל בארץ, גלויה, דואר רשום וכו').

כאמור, תווית ביול נמכרת רק במכונה אוטומטית. אין לבלבל בין תווית ביול לבין התוויות המודפסות בדלפקי הדואר על ידי הפקידים, אשר ידועות בשמות "מסד" או "מאור" בתקופות שונות. מאמר זה מוגבל לנושא תוויות הביול בלבד.

תוויות פרמה

תווית ביול פרמה

תוויות הביול הראשונות בישראל הונפקו ב-17 בנובמבר 1988, והן ידועות בשם "תוויות פרמה" (Frama), על שם החברה אשר ייצרה את המכונה. התוויות הללו היו בשימוש לאורך תקופה ארוכה, עד לשנת 1998. בערך הנקוב נקבע על ידי המשתמש, והיה מוגבל בסכום של 99.95 ₪. עיצוב התווית, אשר לא השתנה במהלך השנים, חסר עניין תמטי של ממש.

תווית פרמה מיוחדת
לתערוכת ישראל 98

במאי 1998 אירחה ישראל תערוכת בולים עולמית. במהלך ימי התערוכה נעשה שימוש בתוויות הכוללות את הלוגו של התערוכה. תוויות אלה הופצו אך ורק במכונות אשר היו בשימוש באתר התערוכה (וכן במכונות השירות הבולאי, לטובת המנויים). למרות משך הזמן המצומצם בו הן היו בשימוש (מה-13 במאי ועד ה-21 במאי, 1998) אין מדובר בתוויות נדירות – אפסנים וסוחרים ייצרו מהן כמויות גדולות למדי. גם העניין התמטי בתוויות אלה נראה לי דל למדי.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

תוויות קלוסנדורף

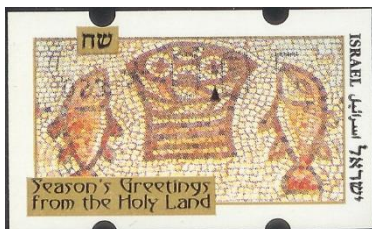
תווית קלוסנדורף סטנדרטית.
הערך הנקוב הוא 0.05 ₪,
ומספר המכונה הוא 026.

תוויות קלוסנדורף נכנסו לשימוש ב-9 ביולי 1990. השימוש בהן נפסק ב-8 בינואר 1999, לאחר שחברת קלוסנדורף פשטה את הרגל, ודואר ישראל לא היה מסוגל להמשיך ולתחזק את המכונות שלהם. התוויות היו בעלי ערך מתכוונן, החל מ-0.05 ₪ ועד 15.00 ₪, בקפיצות של חמש אגורות. תווית "מן המניין" זו, אשר הייתה בשימוש לאורך כשמונה שנים וחצי, קיימת על חמישה סוגי נייר שונים, ובנוסף גם על שני סוגי נייר ניסיוניים.

השימוש בתוויות קלוסנדורף היה נפוץ יחסית. 45 מכונות שונות הוצבו בסניפי דואר בפריסה ארצית, ולכל מכונה היה מספר מזהה אשר הודפס על גבי התווית עצמה. לשירות הבולאי היו כמה מכונות בשימוש, אך ללא מספר מזהה. במהלך השנים הנפיקה ישראל כמה עיצובים שונים של תוויות קלוסנדורף, אותן ניתן לחלק לארבע קטגוריות שונות:

1. תוויות חג מולד

תוויות מיוחדות לכבוד חג המולד הונפקו בין השנים 1992 ל-1998. סך הכל קיימים שבעה עיצובים שונים, כאשר אני מציג להלן את התוויות מן השנים 1992, 1994 ו-1996 מימין לשמאל. שימו לב לשימוש הנרחב (כאן ובהמשך) בערך הנקוב המינימלי. הדבר מעיד על הדפסת תווית לצורך אספני ולא לשימוש דוארי אמיתי. אני ממליץ, בוודאי לאספן המעוניין להציג בתערוכה, להעדיף ערכים בעלי משמעות דוארית אמיתית.

תוויות חג המולד נמכרו אך ורק בנצרת (לכל אורך התקופה) ובבית לחם (עד שנת 1994, כאשר העיר עברה לידי הרשות הפלשתינאית). בנוסף הן הודפסו גם עבור מנויים במכונות של השירות הבולאי.

2. תוויות לכבוד תערוכות בולים

תוויות קלוסנדורף מיוחדות הונפקו לרגל תערוכת הבולים האירופית "ירושלים 3000" בשנת 1995 והתערוכה העולמית "ישראל 98" בשנת היובל למדינה (ראו בראש העמוד הבא). התוויות נמכרו אך ורק במכונות אשר הוצבו בסניפי הדואר הזמניים באתרי התערוכות, וכמובן גם למנויי השירות הבולאי. שימוש של תוויות אלו על דואר מסחרי אמיתי הוא נדיר ביותר.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

3. סדרת תיירות

בשנת 1994 הנפיק השירות הבולאי סדרה של תשע תוויות קלוסנדורף המציגות ערים עתיקות ואתרי תיירות בישראל. האתרים שנבחרו היו: עכו, בית לחם, ירושלים (שני עיצובים שונים), נצרת, טבריה, יפו, כפר נחום ומצדה. התוויות המוקדשות לעכו, טבריה, בית לחם וכפר נחום קיימות עם ובלי סימן זרחן.

תוויות קלוסנדורף מסדרת תיירות. מימין לשמאל: כפר נחום, יפו, עכו

השירות הבולאי בחר בערך נקוב אחיד של 30 אגורות לכל התוויות אותן הוא סיפק למנויים, הגם שלערך זה לא הייתה אז משמעות דוארית.

4. שונות

סדרת תוויות התיירות זכתה להצלחה רבה בקרב האספנים והציבור הרחב, ובעקבותיה הנפיק השירות הבולאי עוד שלוש תוויות מיוחדות בשנים 1997 ו-1998. תוויות אלו הוקדשו (מימין לשמאל) לחיפה, באר שבע ולבניין הכנסת בירושלים. התוויות של חיפה קיימת עם ובלי זרחן, כאשר התוויות עם הזרחן קיימת תשנית בסוג הדבק (לבן וצהוב).

תווית קלוסנדורף "הדגל" אשר הוכנה אך לא הונפקה

בשנת 1998 הגיעה חברת קלוסנדורף לכדי פשיטת רגל, ותחזוקת המכונות שלה הפכה לבלתי אפשרית. השירות הבולאי נתפס בלתי מוכן להתפתחות זו, וכך שתי תוויות קלוסנדורף אשר כבר הוכנו לא נכנסו לשימוש. תווית אחת הראתה את דגל ישראל, ואילו השנייה הוקדשה לעיר אילת. כמובן שתוויות אלו קשות להשגה, ונחשקות על ידי אספנים.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

מה כדאי לקנות?

למעט שתי התוויות האחרונות, שכלל לא הונפקו, קל למדי להשיג תוויות קלוסנדורף. המצאי הוא גדול, ומחירן של התוויות שווה לכל נפש. האספן התמטי המעוניין לשפר גם את מידת הנדירות של הפריטים הנכללים באוספו יראה בוודאי במכירות שונות תוויות כאלה הכוללות שגיאות בערך הנקוב המודפס על גביהן. חלק משגיאות אלו נוצרו בשל תחזוקה לקויה של המכונה, אבל רבות מן השגיאות הן תוצאה של מאמציהם של אספנים ממולחים, אשר מצאו דרכים "לעבוד" על המכונה ולייצר טעויות נדירות (או לא נדירות).

אני ממליץ לאספנים להימנע מלרכוש "טעויות" מכוונות שכאלה, הן משום שמדובר במוצר מלאכותי והן משום שאין הן נדירות באמת. המלצה זו חשובה במיוחד לאספן המעוניין

להציג בתצוגה תחרותית. אם תציגו טעות מכוונת כזו השופטים עלולים להגיע למסקנה שלילית לגבי הידע הבולאי שלכם ("הוא אפילו לא יודע שזוהי טעות מכוונת"), ושכרם יצא בהפסדכם.

טעויות בהדפסת ערכים על גבי תוויות קלוסנדורף. מימין: הדפסה חלקית של הערך הנקוב, הנובעת מתחזוקה לקויה של המכונה. משמאל: הדפסות רבות של הערך הנקוב – מניפולציה שנוצרה על ידי אספן.

אתגר אמיתי הוא למצוא תוויות קלוסנדורף בשימוש מסחרי אמיתי. הפריט המוצג להלן מראה שימוש נדיר מאוד של תוויות קלוסנדורף לגביית דמי דואר עבור ביול חסר. זוהי גלויה של הדואר, אשר צורפה למכתב אשר בויל בחסר על ידי השולח. דמי הדואר, בשיעור של ארבעה שקלים וחצי, נגבו באמצעות שני בולים רגילים בערך נקוב מצטבר של שקל ועשר אגורות ושתי תוויות קלוסנדורף (בעיצוב המוקדש לבית לחם, מתוך סדרת התיירות) בעלות ערך נקוב של 1.70 ₪ כל אחת. החותמת היא מבית לחם מה-12 בדצמבר, 1994.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

רשות הדואר

בית הדואר

ח י פ ה

3034

א.ג.נ.,

המכתב המצורף בזה לא בוייל על ידי השולח במלוא דמי המשלוח, בהתאם להוראות הבינלאומיות עלינו לגבות ממך את הסך של ש"ח המורכב מדמי הדואר החסרים בתוספת אגרת טיפול.

למענך, והנך מתבקש
ניסה באחת מתיבות

בכבוד רב,

מנהל הדואר חיפה

כדי למנוע עיכוב במסירה
להדביק בולי דואר בסך

ד.ט. 514 ח'

לסיום החלק העוסק בתוויות קלוסנדורף אציין כי מכונות אלו הוזנו באמצעות סלילים של 5,000 תוויות. הלקוח היה יכול לרכוש רק תוויות בודדת בכל שימוש במכונה, כך שבאופן עקרוני לא ניתן להשיג צימדות של שתי תוויות או יותר. על אף זאת אני מניח, שהקורא לא יופתע לגלות שרצועות של כמה תוויות מצאו את דרכן לשוק, אם כי הן נדירות למדי. אני מציג כאן רצועה של עשר תוויות של נצרת מסדרת התיירות של 1994. ככלל, רצועה כזו נדירה יותר (וגם יקרה יותר) ככל שהיא ארוכה יותר. הרצועות הנחשקות ביותר בקרב האספנים בתחום הן בנות עשר תוויות, שכן זה הגודל המקסימלי הנכנס באלבום בולים סטנדרטי.

חלקו השני של מאמר זה יוקדש לדורות הבאים של תוויות הביול, אלו שהחליפו את תוויות הקלוסנדורף – תחילה תוויות "סימה" ולאחר מכן תוויות "ענבר".

עיקר תחומי האיסוף של אלון כהן הם בתולדות הדואר של מדינת ישראל, ובפרט "דואר אקספרס" ו"דואר רשמי". כתובתו למשלוח תגובות: 1964alon@walla.co.il